

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Quotidiana Christiani Militis Tessera

Stanyhurst, Guillaume

Coloniæ Agrippinæ, 1710

21. Dies Julii. Prudentis est prospicere; ne frequenter eum pœniteat sui.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45477

divagantur. Est igitur, tum status rectissimus, dum
recta est ratio. At verò, cum animum pravi alicuius
affectus truculentia rapit, & versat, & quocumque
ei lubet, impellit: tunc Ratione è suo gradu dejecta
mens furori, & dementiæ servit, tunc Libido facit
accendit, tunc Avaritia menti tenebras effundit
tunc Iracundia sævam exercet tyrannidem, tunc
amor, odium, spes, metus, livor, & reliquæ pestes
animum conficiunt: tunc animus excæcatus, cæcus
reddit omnes affectus. Et quid inde sequetur, nescit
illud Poëtæ;

Cæcus, agens cæcum, facit ipsum sternere secum.

21. DIES JULII.

Prudentis est prospicere; ne frequenter eum perdat
teat sui. *S. Ambrosius epist. 82.*

Provi-
dencia:

I. **P**rovidentia, ad futurum per-
net; cum intenta mens, in variis
eventus, qui possunt, aut solet
etiam contingere, rei apparatus

hoc, aut illo modo instruendum videt; ne spes
stretur, ne laudabili fine suo careat. Itaque sine Pro-
videntia, nec præcipitia videntur, nec apparet pro-
tus boni eventus, quo cymba negotiorum, tunc
molli appulsu dirigatur: & coguntur multi, illi
acroama imprudentium ore invito ejicere. (a) *Non
putabam, scitè D. Ambrosius: Fortis viri est, non
dissimulare, cum aliquid imminet: sed prætereuntem
tanquam explorare de specula quadam mentis, & præ-
viare cogitatione providè de rebus futuris, ne postea
dicat postea: Ideo in ista incidi, quia non arbitror
posse evenire. Hic igitur, Providentiæ fructus*
(a) *l. 1. Offic. c. 38.*

Julius

Tessera.

uberrimus; quòd mala prævidendo, si non evitet, certè minuat. Providus fuit Diogenes, & maxima, quam ex stoicæ Philosophiæ arcanis præceptis hauit, scientia, fuit providentia. Unde interrogatus, quid in Philosophia didicisset, respondit: *Providere adversa, & cum advenerint, patienter ferre*, Nam, ut sapienter Seneca; (a) *Quæ multò ante prævisa sunt, languidiùs incurrunnt*. Itaque viri prudentes, continuo sunt quasi in specula, unde futura prospectent. Hinc Tullius de se, aliisque senatoribus ait: (a) *Idcirco in hac custodiat, tanquã in specula collocati sumus*.

II. Vos igitur, qui in specula domus, ut œconomi; in specula urbis, ut consules; in specula Magistratus, ut tenatores; in specula Reipublicæ, ut Præsides; in specula Provinciæ, ut Gubernatores excubatis, ut possitis omnibus impendentibus periculis prospicere, si velitis speculatoris munere cum fructu & plausu fungi, necesse est, Providentiæ virtute præcellatis. Nee tantum in publicis; sed in privatis quoque negotiis virtutem suam explicat Providentia. Hinc Salomon, doctâ, & symbolicâ sententiâ docuit: (a) *Sapientis oculi in capite ejus*. Caput vocat, quod est princeps, & præcipuum in opere. Quare hoc axioma sic illustrat Cajetanus: Vident sapientis oculi, caput, id est, principium operis, qui finis est, & quod sequitur, med' congrua, in quo, prudentia potissimum elucet. (d) D. Hieronymus per caput, Christum intelligit, in quo fixi oculi sapientis perpetuò hæreant, quæ unû operis ducè, & auctorem sequatur, ne contemplatione futilliu, & humiliû rerû; susceptæ à se actiones maculètur,

N n 2

Nam

(a) *Consol. ad Marc. c. 9.* (b) *Philip. 3.* (c) *Eccl. 2. 14. In. 2. 6. Eccl.* (d) *In. 6. 2. Eccl.*

Nam, qui ad lucrum, aut corporis lenocinia, et pompam gloriosæ ambitionis, & alia sceleris instrumenta, convertunt aciem luminum suorum, in calcaneis habere oculos, non in capite monet Gregorius Nyssenus: Illi oculi, terram continuò lambentes, spectantes solùm præsentia; non possunt imminere pericula, adeoque nec futura incommoda prævidere, nec cavere.

III. Filii lucis, oculum Providentiæ explicant, potissimum ad novissima, consilio Magni illius Legislatoris: (a) *Utinam saperent, & intelligerent, ac novissima providerent!* Qui hîc dignitate, gloriâ, opibus sunt primi; in alterâ vitâ sunt novissimi; quia in hac non provident, nec prævident novissima. Dæmon improbissimè fatagit impedire, ne quis oculos conticiat in novissima; ideoque illum Providentiæ oculum, qui se explicat, vel ad sepulchreta, ut mortem, vel ad vallem Josaphat, ut Judicium extremum; vel ad Orcum, ut supplicia; vel ad cælum, ut æternam contempletur præmia, excacare conatur. (b) *Rebatur Plinius, Getulum Pastorem, sub Claudio Cætare, occurrenti in se leoni pallium injecisse; eoque facto non potuisse leonem, & trepidum substitisse, eodemque spectaculo in arenam deducto, deprehensum fuisse vim omnem leoni in oculis esse, quibus ligatis, super eam illam belluam fieri imbellem, ac jugum patitur. Non fugit dæmonem, quanta sit vis in oculo Providentiæ, dum ad novissima extenditur; tunc homo velut Leo confidens, ad nullius calamitatis periculum occursum; tunc insurgit magno nisu versus obstantes hostes, leone ferocior. Quid igitur agit dæmon?*

[a] *Dent. 32.* [b] *1.8.c.16.*

Julius.

Tessera.

363

mon: nititur velare oculum istum, ut novissimorum
eximat intuitum: sic enim facilè hunc leonem torpe-
re, capi, ligari, & jugum subire. Sæpiùs igitur conver-
te oculorum lumina ad mortuorum funera: & audi
Pœtam, ut sis providus, consulentem provide:

Disce quid es, quid eris; memor esto, quod morieris

22. DIES JULII.

Speculator in alto debet stare per vitam, ut possit
prodesse per Providentiam. *S. Gregor. Homil. 11.*

Circum- I. **C**ircumspectio, est accurata o-
spectio. mniùm circumstantiam per-
lustratio, quæ rem afficiunt,
& cum ea conjunguntur: ut in hominibus ætas,
opes, imperium, vires, dignitas, & id genus alia
considerentur; atque in ipsis rebus tempus, locus,
& similia; quæ nisi cum animo reputentur, & in-
telligantur; vix Prudentia id præstabile, virtutum
medium invenire poterit, in quo tamen exquirendo
laborat. Est igitur proprium munus Circumspe-
ctionis, metiri res, actionesque, & quid sectandum,
quid fugiendum, quid prodesse, quid obesse, quid
commodi oriri possit, vel incommodi, circumspi-
cere. Nihil nos adeò, ut circumspecti simus, adhor-
tari debet, quàm innumera, quæ nos undique cir-
cumsident pericula, qui oppugnant hostes, quæ ob-
vallant mala, qui nobis structi sunt laquei. Quare id
quique sibi, quod olim Ezechieli à Deo dictum, per-
suadet: [a] *Speculatorem dedi te domui Israel.* Spe-
culatoris est, esse in editissimo urbis loco, in sublimi
fastigio, in excelsa specula. Speculator non jacet in

[a] *Ezech. 3. 17.*

N a 3

valle